

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา
ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
อุบลราชธานี อำนาจเจริญ
THE PROMOTION OF RESEARCH IN THE CLASSROOM OF
ADMINISTRATORS IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE
SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE
UBONRATCHATHANI AMNATCHAROEN

¹สนองรัตน์ แสงผา, ²ไพวัลย์ โคตรตะ และ ³ชวนคิด มะเสนะ
¹Sanongrath Sangpha, ²Paiwan Kotta and ³Chuankid Masena

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย
Ubon Ratchathani Rajabhat University, Thailand.

¹sanongrath.sg63@ubru.ac.th

Received: January 6, 2023; Revised: February 22, 2023; Accepted: March 25, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน 2) เปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2564 จำนวน 473 คน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รางวัลด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ระดับภาค และระดับชาติ จำนวน 6 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น (reliability) 0.96 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ผลการวิจัย 1) สภาพการส่งเสริมการ

¹ นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

วิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) สภาพการส่งเสริมการวิจัย ในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญตามความคิดเห็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำแนกตามตำแหน่ง และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วน จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 3) แนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริมให้ เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดทำนโยบายการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นรูปธรรม สนับสนุนงบประมาณ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดระบบการนิเทศ ติดตามอย่างจริงจัง 2) ด้านการให้ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดการอบรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และแนวทางในการทำวิจัยที่ถูกต้อง และจัดให้มีการศึกษาดูงานด้านการ วิจัยโดยเฉพาะ 3) ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน ควรคัดเลือกครูผู้สอน ที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่นและยกย่องชมเชยครูผู้สอนที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 4) ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ควรกำหนดนโยบาย พิจารณาให้ความดีความชอบและส่งเสริมให้ครูผู้สอนที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ปรับเปลี่ยน ตำแหน่งหน้าที่การงานหรือการขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้น

คำสำคัญ : การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน. ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were 1) To study the conditions of classroom research promotion, 2) To compare classroom research promotion. classified by location work experience and school size, and 3) To study the approaches to promote classroom research of school administrators in educational institutions. Under the Office of Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area, Amnat Charoen. Examples include school administrators and teachers. under the Office of Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area, Amnat Charoen, Academic Year 2021, totaling 473 people. The target groups used in-depth interviews were school administrators and teachers who received prizes for promoting classroom research at the educational service area level, regional level, and National level, 6 people were obtained by purposive selection. Tools used were a 5-point estimation questionnaire with a reliability of 0.96 and a structured interview. The statistics used in the research were percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. The research findings were as follows: 1) The state of promoting research in the classroom of school administrators in educational institutions. Under the Office of Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area, Amnat Charoen, as a

whole, was at a high level. 2) The state of promoting research in the classroom of school administrators in educational institutions. Under the Office of Ubon Ratchathani Secondary Education Service Area Amnat Charoen according to the opinions of school administrators and teachers classified by position And the size of the educational institutions found that the overall difference was significantly different at the .01 level, while classified by work experience found that the overall difference was significantly different at the .05 level. 3) Guidelines for promoting classroom research of school administrators in educational institutions under the Office of Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area, Amnat Charoen, including 1) promoting success in classroom research A concrete classroom research policy should be made. budget support organize learning exchange activities and organize the supervision system follow up seriously 2) Giving teachers knowledge about research in the classroom Training workshops should be organized. Invite guest speakers to provide knowledge and guidelines for conducting correct research. 3) Respect teachers for conducting research in the classroom. Teachers with outstanding classroom research should be selected. and commend teachers for their research work in the classroom and 4) Promoting the progress of teachers who conduct research in the classroom. Policies should be formulated to consider favoring and encouraging teachers with research results in the classroom to change their job positions or apply for a higher academic promotion.

Keyword : Promotion of research in the classroom, Administrators in Educational Institutions

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่) 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของภาครัฐ มาตรา 39 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาให้กระทรวงมีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งในด้านวิชาการงบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับครูผู้สอนและผู้เรียนมากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษานอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารแล้ว จำเป็นต้องเป็นผู้นำทางวิชาการจัดการเรียนการสอนจะต้องจัดอย่างหลากหลายครอบคลุม เพื่อสร้างองค์ความรู้ให้ทั่วถึง กว้างขวาง หลากหลาย รูปแบบ และกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติโดยให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้ง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดสาระการเรียนรู้ให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพและการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง มีการส่งเสริมการวิจัย ใช้การวิจัยเป็นส่วน

หนึ่งของกระบวนการจัดการเรียนการสอน รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2562: 25-29)

ซึ่งในกระบวนการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาการเรียนรู้ ครูผู้สอนถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน ซึ่งคุณภาพผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูผู้สอน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่) 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (5) กำหนดให้สถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้ง สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ มาตรา 30 ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่) 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562: 8-10)

การที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น คือ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนทำวิจัยในชั้นเรียน เพราะว่า การวิจัยเป็นการแสวงหาความจริงและเกิดสิ่งใหม่ อีกทั้ง การวิจัยเป็นการแก้ปัญหาด้วยวิทยาศาสตร์ เพราะถ้าครูผู้สอนได้นำปัญหาในชั้นเรียนในโรงเรียนที่ตนมีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวข้องอยู่มา ทำการศึกษาวิจัยจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำข้อมูลที่วิเคราะห์มาแปลผลและนำผลที่ได้จากการวิจัยมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น จะส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบผลสำเร็จและมีคุณภาพดีขึ้น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องทดลอง คิดค้นหาหลัก และวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและเทคนิควิธีการใหม่ ๆ นี้ ครูผู้สอนสามารถนำกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้ได้มีประสิทธิภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ซึ่งการทำวิจัยในชั้นเรียน ดูเหมือนเป็นเรื่องยากสำหรับครูผู้สอน เนื่องจาก การขาดความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยและนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนน้อยมากหรือไม่มีเลยและยังขาดการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา (สัจจา พรหมเมตตา 2554: 1)

การให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการมองเห็นประโยชน์ของงานวิจัยที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครูผู้สอนหาแนวทางแก้ไขปัญหการเรียนรู้อและพฤติกรรมของผู้เรียน รวมทั้ง ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้มีคุณภาพ แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ครูผู้สอนยังใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้น้อยมาก เพราะครูผู้สอนยังมีปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการทำวิจัย เช่น ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดความเชื่อมั่นในผลการวิจัยในชั้นเรียน ครูผู้สอนมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาในการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลให้งานวิจัยในชั้นเรียนขาดความต่อเนื่อง และครูผู้สอนยังขาดวัสดุอุปกรณ์และแหล่งวิชาการในการทำวิจัยในชั้นเรียนอีกมาก รวมทั้ง ขาดแหล่งการเรียนรู้และการให้คำปรึกษาด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน (นันทิดา นามแดง 2558: บทคัดย่อ) ซึ่งสภาพที่ปรากฏให้เห็นในโรงเรียนเป็นภาพของครูผู้สอนที่ทำหน้าที่สอน โดยเน้นแต่การจัดกิจกรรมการสอนเพียงอย่างเดียว ไม่ได้มีการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน หรือพัฒนาวิชาชีพครู การ

ส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาที่ผ่านมา พบว่า ยังขาดด้านการสนับสนุนให้ครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ขาดการติดตามตรวจสอบครูผู้สอนและสร้างความตระหนักให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมถึง การไม่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2557: 11) อันเป็นผลมาจากผู้บริหารสถานศึกษาขาดภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยส่วนหนึ่งไม่ได้้นำการส่งเสริมการวิจัยกำหนดไว้ในวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา ไม่ส่งเสริมการทำวิจัยพร้อมกับการจัดกระบวนการเรียนการสอน ขาดการบริหารจัดการเรื่องการวิจัยในชั้นเรียนในด้านการสร้างทีมงาน หรือคณะกรรมการที่ชัดเจน รวมถึง การใช้เทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ในการสืบค้นและสร้างเครือข่ายการวิจัย ซึ่งเป็นภาวะผู้นำทางวิชาการที่สำคัญและจำเป็นในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (ธีระ รุญเจริญ 2553: 357) และความเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเป็นผู้นำในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านวิชาการที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษาในการแสดงถึงคุณภาพของสถานศึกษา การบริหารงานบุคลากรครูผู้สอนก็มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนงาน โดยเฉพาะในการจัดการเรียนการสอน งานวิจัยในชั้นเรียนก็มีความจำเป็นเมื่อเกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ก็สามารถนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาแก้ไขปัญหานั้นในชั้นเรียนโดยการสร้างนวัตกรรมขึ้นมาเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้นในการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในชั้นเรียน ด้านวิชาการในด้านของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนจึงมีความจำเป็นที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้นำทางวิชาการและเห็นความสำคัญของวิจัยในชั้นเรียน อันจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและยังส่งผลต่อคุณภาพของสถานศึกษาอีกด้วย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ กำหนดให้มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเป้าหมายในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ประจำปีงบประมาณ 2564 ในยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2564: 64) จากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า หน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาครูผู้สอนด้านการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้วยรูปแบบและวิธีการหลากหลาย ในขณะที่การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ผลการดำเนินงานของผู้สอน โดยหน่วยงานต้นสังกัดทั้งในส่วนกลางของเขตพื้นที่การศึกษา หรือโรงเรียนดำเนินการไม่ต่อเนื่อง ใช้เครื่องมือ นิเทศ วัดและประเมินไม่สอดคล้องวัตถุประสงค์ของการพัฒนางานด้านการวิจัยโดยเฉพาะ และไม่ตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการสังเกตการปฏิบัติหน้าที่ในภาพรวม นอกจากนี้ ครูผู้สอนบางส่วนดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนไม่เสร็จสมบูรณ์ เนื่องจาก ขาดความมั่นใจในการดำเนินงาน แม้จะได้รับการอบรมพัฒนามาต่อเนื่อง หากมีผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้นิเทศเข้ามาให้คำปรึกษาดูแลอย่างใกล้ชิดก็จะสร้างบรรยากาศการดำเนินการวิจัยของครูผู้สอนได้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น (จามรี เชื้อชัย 2565: สัมภาษณ์) ซึ่งเป็นปัญหามาจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ทำวิจัย ไม่อำนวยความสะดวกในการไปติดต่อประสานงานกับบุคคลอื่นๆ ไม่ยอมรับนับถือความสามารถ

ของครูผู้สอน และขาดการยกย่อง ชมเชยการทำวิจัยในชั้นเรียน (สุพัตตรา สวัสดิ์พานิชย์ 2552: 94-99)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และการจัดทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนให้มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาครูผู้สอนให้มีความรู้ความสามารถด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพการณ์ และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 3,630 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 190 คน ครูผู้สอน จำนวน 3,440 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2564: 47-50)

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 473 คน ตามตารางกำหนดขนาดตัวอย่างสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970: 97) จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน ครูผู้สอน จำนวน 346 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดตัวอย่างของ Kerlinger (1986: 117-119) และ Neuman (1991: 221) ด้วยวิธีการเทียบสัดส่วนตามขนาดสถานศึกษาแล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากไม่ใส่กลับจนได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 6 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้สอน 3 คน จำนวน 3 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้บริหารมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป และ 2) มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และครูผู้สอนมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป และ 2) ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับเขตพื้นที่ศึกษา ระดับภาค และระดับชาติ

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถาม และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบเลือกตอบ (Checklist) ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีคำถามทั้งหมด 40 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ Likert มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยใช้กลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 6 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 3 คน และครูผู้สอน 3 คน จำนวน 3 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้บริหารมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีประสบการณ์การบริหารสถานศึกษา 5 ปีขึ้นไป 2) มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน และครูผู้สอนมีคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีประสบการณ์การสอน 10 ปีขึ้นไป 2) ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนระดับเขตพื้นที่ ระดับภาค และระดับชาติ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ (Frequency)

ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 127 คน ร้อยละ 26.85 ครูผู้สอน จำนวน 346 ร้อยละ 73.25 ส่วนใหญ่ประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี จำนวน 223 คน ร้อยละ 47.15 และปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 500-1,499 คน) จำนวน 173 คน ร้อยละ 36.58

2. สภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม

การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา	สภาพการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	SD.	แปลผล
ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน	3.98	.82	มาก
ด้านการให้ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.04	.79	มาก
ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.12	.80	มาก
ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.14	.79	มาก
รวม	4.07	.80	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{X}=4.07$, $SD=.80$) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$, $SD=.79$) รองลงมา คือ ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.12$, $SD=.80$) และด้านการให้ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $SD=.79$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.98$, $SD=.82$)

3. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. สรุปข้อเสนอแนะและแนวทางการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยสรุปเป็นรายด้าน ดังนี้

4.1 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดทำนโยบาย แผนปฏิบัติงาน ข้อกำหนดการวิจัย กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และโครงการทำวิจัยในชั้นเรียนให้เป็นรูปธรรม มีการสนับสนุนงบประมาณ มีโครงการเพื่อจัดหาอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดระบบการนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนอย่างจริงจัง มีการติดตามและร่วมแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนกับครูผู้สอนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา สนับสนุนโดยการสร้างและให้โอกาสได้ลงมือ และดำเนินการใช้ความรู้ความสามารถด้านการวิจัยในชั้นเรียนตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

4.2 ด้านการให้ครูผู้สอนมีความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการเชิญวิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญหรือบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนมาให้ความรู้และแนวทางในการทำวิจัยที่ถูกต้อง สอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา เพื่อนำมาพัฒนา/แก้ปัญหการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน มีการจัดให้มีการศึกษาดูงานโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านการวิจัยในชั้นเรียนโดยเฉพาะ ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ ขั้นตอน การทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างถ่องแท้ เพราะจะได้เป็นที่ปรึกษา ผู้ให้คำชี้แนะแก่บุคลากรในสถานศึกษา และทำให้การทำวิจัยใน

ชั้นเรียนเกิดประโยชน์ เพื่อสามารถนำมาแก้ปัญหาได้ถูกทิศทาง และที่สำคัญควรจัดให้มีผู้ที่มีความรู้ความสามารถหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนหรือมีผลงานด้านการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษาเป็นประจำ เข้ามาร่วมพัฒนาครูผู้สอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4.3 ด้านการให้ความยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการคัดเลือกครูผู้สอนที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น เป็นครูแกนนำทางด้านวิชาการในรูปแบบทีมงาน และให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชยครูผู้สอนที่มีผลงานการทำวิจัยในชั้นเรียน เช่น มอบเกียรติบัตร รางวัล หรือประกาศเกียรติคุณ เป็นต้น มีการประชาสัมพันธ์/ประกาศเกียรติคุณของครูผู้สอนที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้เพื่อนครู ผู้ปกครอง ชุมชน สังคม และผู้เกี่ยวข้องทราบ มีการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการสอนและส่งเสริมการทำวิจัยให้มากขึ้น ให้ครูผู้สอนที่มีผลงานได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และถ่ายทอดกระบวนการพัฒนาผลงานต่อครูผู้สอนในโรงเรียน และเผยแพร่ผลงานสู่ภายนอกในระดับต่าง ๆ

4.4 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการกำหนดนโยบายพิจารณาให้ความดีความชอบ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนที่มีผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้ปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับที่สูงขึ้น หรือนำผลงานมาเป็นส่วนหนึ่งในการขอเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นและนำมาใช้ประกอบการพิจารณาความดีความชอบ เช่น การเลื่อนขั้นเงินเดือน มีการจัดกิจกรรมการประกวดผลงานวิจัยในชั้นเรียน และการจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับผลสำเร็จ โดยให้มีการมอบรางวัลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สามารถนำรางวัลไปใช้ในการประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผลครูและบุคลากรทางการศึกษาได้อีกทั้ง เป็นรางวัลเพื่อปรับเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่การงานหรือพิจารณาการย้าย เป็นต้น มีการเสริมแรงทางบวกแก่ครูผู้สอนโดยการให้คำชื่นชมในที่สาธารณะ การมอบเกียรติบัตรแก่ครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียนดีเด่น อาจจะต่อยอดโดยการส่งงานวิจัยเข้าประกวดในการแสดงผลงานทางวิชาการต่าง ๆ หรือเผยแพร่ผลงานวิจัยทางสาธารณะ และส่งเสริมเสนอให้ได้รับรางวัลดีเด่นระดับที่สูงขึ้น อาทิเช่น ระดับภาค ระดับประเทศ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. สภาพการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่

แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (5) ระบุให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และมาตรา 30 ระบุให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ 2562: 12-14) และในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากลในโรงเรียนมาตรฐานสากลในด้านคุณภาพครู กำหนดไว้ว่า ครูผู้สอนต้องใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และในด้านการวิจัยและพัฒนา โรงเรียนต้องดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการวิจัยในชั้นเรียนมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพราะครูผู้สอนสามารถนำผลการวิจัยที่ได้มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยผู้บริหารสถานศึกษาต้องเข้ามามีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนครูผู้สอนอย่างเต็มที่ ผู้บริหารได้เห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนเป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้ร่วมกันใช้การวิจัยในชั้นเรียน เป็นแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนรายบุคคลและชั้นเรียนต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของเจนจิรา ธีรวโรจน์ (2560: 71-73) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานต่างๆ ในโรงเรียน เป็นผู้กำหนดนโยบายแนวทางการปฏิบัติงาน ต้องสนับสนุนและส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายหรือภารกิจที่กำหนดไว้ แต่ครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติตามนโยบายต้องการความช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในชั้นเรียน แต่ด้วยภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีมาก อาจทำให้การส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ ให้กับบุคลากรได้ไม่เต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของเจนจิรา ธีรวโรจน์ (2560: 71-73) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน จำแนกตาม

สถานภาพตำแหน่ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศรีสุดา ประพะลา (2557: 131) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยชั้นเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี โดยภาพรวม และด้านการให้การยอมรับครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าของครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัย และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้สอนที่ทำวิจัยในชั้นเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนทุกคนที่จะต้องทำเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกันที่จะต้องให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำการวิจัยในชั้นเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งประสบการณ์ทำงานส่งผลให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในงานที่ทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒิกมล แก้วกลิงกลม (2556: 89-90) การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิภา รัตน์ เสนีและศิลปชัย สุวรรณณิ (2560: 10) ที่ศึกษาการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดสถานศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในแต่ละขนาดสถานศึกษามีความสามารถในการสนับสนุนด้านทรัพยากรที่แตกต่างกัน จึงทำให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายในการทำวิจัยในชั้นเรียนไม่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของอนงค์ ปัญจันต์ (2556: 68-70) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในเขตคุณภาพศรีมหาโพธิ์ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 1 สรุปผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของสายฝน ชันแก้ว (2559: 88) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลเปรียบเทียบการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษาพบว่า ผู้บริหารที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาตามรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นด้านกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน

เอกสารอ้างอิง

- เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, สำนักงาน. (2564). *ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปีการศึกษา 2564 (ฉบับปรับปรุง)*. อุบลราชธานี: กลุ่มนโยบายและแผน, _____ . รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. อุบลราชธานี: กลุ่มนโยบายและแผน,
- จามรี เชื้อชัย. *การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน (สัมมนา)* ศึกษาพิเศษศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ, 25 เมษายน 2565.
- เจนจิรา อีริโรจน์. (2560). *บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์,
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- _____. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการบริหารจัดการศึกษาปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปตรวจสอบ และประเมินภายนอกกรอบสาม*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นันทิดา นามแดง. (2558). *สภาพการปฏิบัติการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนัก. (2557). รายงานการวิจัยแนวทางการพัฒนาการศึกษาไทยกับการเตรียมความพร้อมศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- วุฒิกัทร แก้วกลิงกลม. (2556). การส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารตามความคิดเห็นของข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศรีสุตา ประณะลา. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พุทธศักราช 2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สายฝน ชันแก้ว. (2559). ความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาระดับประถมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุพัฒตรา สวัสดิ์พานิชย์. (2552). การศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 1-2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2559). การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 18. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัจจา พรหมเมตตา. (2554). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร เขต 3. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏมุกดาหาร.
- Kerlinger, N.F. (1986). *Foundations of Behavioral Research*. 3rd ed. New York: Holt Rinehard & Winston, Inc.,.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30, 3 (1970): 607-610.
- Neuman, W.L. (1991). *Social Research Methods : Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Allyn and Bacon.